

експортоспроможні моделі цифрової стійкості, релевантні для інших країн і регіонів, що переживають системні кризи.

Отже, цифровий вимір культури особистої безпеки є ключовою ланкою, що поєднує завдання сталого розвитку, цифрової економіки та модернізації вищої освіти. Університети, які інституційно вбудовують цифрову безпеку в свої стратегії, програми і практики, стають не лише постачальниками кваліфікованих кадрів для цифрової економіки, а й гарантами того, що ця економіка розвиватиметься на засадах відповідальності, поваги до прав людини та суспільної стійкості.

Список використаних джерел

1. Voronkova V., Nikitenko V., Oleksenko R., Andriukaitiene R., Kharchenko J., & Kliuienko E. Digital technology evolution of the industrial revolution from 4G to 5G in the context of the challenges of digital globalization. *TEM Journal*. 2023. Vol. 12(2). P. 732–742. <https://doi.org/10.18421/tem122-17>
2. Marienko V. The influence of information and communication technologies (ICT) on the development of society, humans, and technology: A social and philosophical analysis. *Educational Discourse: Collection of Scientific Papers*. 2024. Vol. 47(12). P. 61–72. [https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.47\(12\)-6](https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.47(12)-6)
3. Voronkova V., Nikitenko V., Oleksenko R., Cherep A., Cherep O., Harba H. The Creative Development of Green Ecotourism Concepta sa Sustainable Development Factor. *Revista dela universidad del Zulia*. 2024. Vol. 15(42). 370-388.

УДК 336.71

Е-ГРИВНЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ

Палига А. В.

здобувач вищої освіти ступеня бакалавр

Хмельницький університет управління та права імені Леоніла Юзькова, м. Хмельницький, Україна.

Пухальський В. В.

кандидат економічних наук, доцент,

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, Україна.

Етап інтеграції України у європейський економічний простір вимагає не лише гармонізації регуляторного поля, але й впровадження інноваційних технологічних рішень, здатних забезпечити високий рівень прозорості та контролю за фінансовими потоками. В умовах глобальної діджиталізації та зростання вимог до фінансового моніторингу, традиційні платіжні інструменти виявляють структурні обмеження щодо забезпечення повної відстежуваності транзакцій та ефективної протидії економічним злочинам. Виникає стратегічна необхідність впровадження цифрового інструменту, що поєднує надійність центрального банку з технологічними перевагами розподілених реєстрів. Таким інструментом є Е-гривня – цифрова валюта центрального банку (CBDC). Актуальність дослідження зумовлена необхідністю наукового обґрунтування потенціалу Е-гривні як ключового елемента модернізації платіжної інфраструктури, що критично важливе для прискорення євроінтеграційних процесів та підвищення довіри до українського фінансового ринку з боку міжнародних партнерів.

Е-гривня, як пряме зобов'язання Національного банку України, за своєю суттю є цифровим аналогом готівки, але з властивостями, які кардинально змінюють підходи до фінансового моніторингу [1]. На відміну від анонімної готівки, Е-гривня забезпечує цифрову відстежуваність (traceability) усіх транзакцій на рівні емітента. Це не означає відмову від приватності для кінцевого користувача, проте це дозволяє регулятору (НБУ) в режимі реального часу моніторити агреговані фінансові потоки та, за наявності обґрунтованих підозр, верифікувати транзакційні ланцюжки відповідно до вимог AML/CFT.

Технологічна перевага Е-гривні полягає у її програмованості (programmability). Це дозволяє автоматично встановлювати умови, за яких кошти можуть бути витрачені (наприклад, цільове використання бюджетних коштів, соціальних виплат чи міжнародної допомоги). Таке цільове програмування унеможливорює несанкціоноване чи корупційне використання ресурсів, забезпечуючи безпрецедентний рівень операційної прозорості для держави та донорів. З погляду європейської інтеграції, це критично важливо, оскільки демонструє технологічну готовність України дотримуватися високих стандартів підзвітності.

Інтеграція Е-гривні в національну платіжну інфраструктуру сприятиме зниженню операційних витрат та підвищенню швидкості розрахунків. Це особливо актуально у контексті потенційного обміну між Е-гривнею та цифровим євро у майбутньому, що може суттєво спростити та здешевити двосторонні розрахунки та фінансову взаємодію [2]. Забезпечення високого рівня кібербезпеки та впровадження надійних механізмів цифрової ідентифікації (KYC – Know Your Customer) є обов'язковими передумовами для реалізації цього потенціалу. Е-гривня, інтегрована з національною системою цифрової ідентифікації, може стати надійнішим та ефективнішим інструментом для верифікації клієнтів порівняно з існуючими механізмами комерційних банків. Отже, впровадження Е-гривні розглядається не лише як внутрішня фінансова інновація, а як стратегічний регуляторний інструмент, що прискорює імплементацію європейських вимог до фінансової прозорості та ефективності.

Таким чином, результати дослідження підтверджують, що Е-гривня має вагомий потенціал стати ключовим інструментом для забезпечення якісно нового рівня прозорості фінансових операцій в Україні завдяки своїй технологічній основі (відстежуваність, програмованість). Вона сприятиме ефективнішій боротьбі з фінансовими злочинами та мінімізації корупційних ризиків, що є критичною передумовою для повноцінної інтеграції України до європейського фінансового простору. Очікується, що Е-гривня стимулюватиме модернізацію національної платіжної інфраструктури та підвищить її сумісність з міжнародними стандартами.

Перспективи подальших досліджень включають емпіричну оцінку впливу впровадження Е-гривні на ліквідність комерційних банків та визначення оптимальної архітектури для забезпечення конфіденційності користувачів за умови збереження регуляторної прозорості. Необхідне глибоке вивчення питань взаємодії Е-гривні та цифрових активів, що регулюються актом MiCA, для максимальної інтеграції українського ринку віртуальних активів у європейську систему. Успішна імплементація Е-гривні стане технологічним свідченням готовності України до членства у ЄС.

Список використаних джерел:

1. Ustynova, I., Ryabokon, Y. E-hryvnia as a new form of financial control in anti-corruption policy. *Scientific Works of Kyiv Aviation Institute. Series Law Journal "Air and Space Law"*. 2023. Vol. 3(68). P. 120–125.
2. Олешко А. А., Цєпова О. А. Перспективи впровадження е-гривні в контексті цифрової трансформації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 8. С. 77–82.